



NATIONAL GEOGRAPHIC



MUXÍA, ORGULLO DE SETEMBRO

National Geographic Viajes nomea a nosa vila como o seu destino español máis fermoso do mes. Muxía recibe recoñecemento nacional no momento do ano no que a vila revela con maior plenitude o seu carácter.

National Geographic Viajes elixiu Muxía como “a cidade máis fermosa de setembro” de España, destacando a súa paisaxe atlántica, as súas antigas tradicións e a Romaría da Virxe da Barca.

A distinción non pertence só ao santuario, ás rochas de granito ou ás vistas dende o Monte Corpiño. Pertence ás xeracións de muxiáns que protexeron estes lugares, mantiveron vivas as súas tradicións e acolleron aos peregrinos e visitantes ao final do Camiño.

A publicación fai fincapé no Santuario da Virxe da Barca e nas pedras sagradas que o rodean: a Pedra de Abalar, a Pedra dos Cadrís e a Pedra do Temón. Tamén celebra o paseo pola vila cara á Punta da Barca, as vistas sobre o Atlántico e lugares emblemáticos como A Ferida, que lembra o desastre do Prestige e a extraordinaria resposta cidadá que o seguiu.



Para os que viven aquí, estas non son simplemente atraccións turísticas. Forman parte da nosa memoria colectiva. O mar é o noso veciño e lugar de traballo; o santuario é un lugar de encontro; as pedras levan historias contadas ao longo de xeracións.

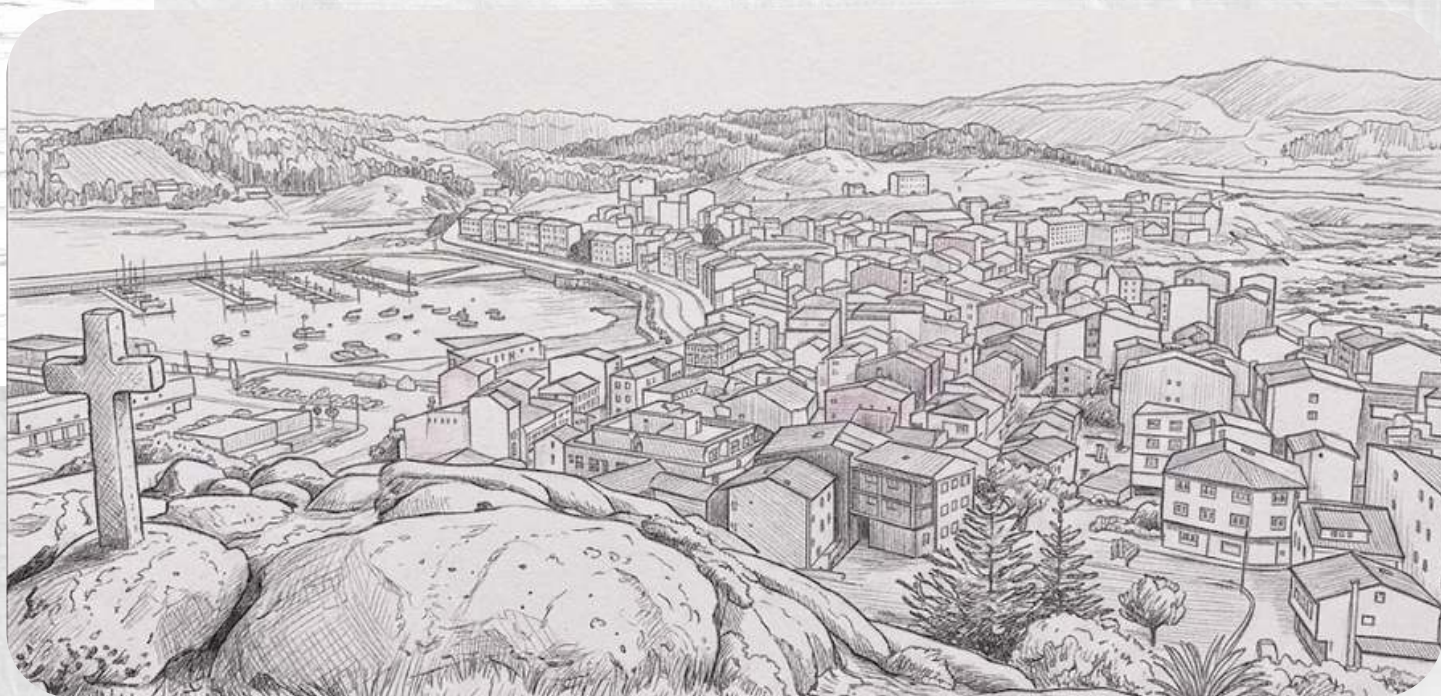
O momento do recoñecemento é especialmente axeitado. Setembro é o mes da Barca, cando as familias volven, as rúas énchense e Muxía acolle a miles de persoas para unha das grandes peregrinacións de Galicia.

A beleza de Muxía non é accidental. Sobrevive porque a xente segue coidando o seu porto, os seus camiños, as súas praias, as súas tradicións, a súa gastronomía e as súas historias.

Este setembro, o resto de España está convidado a ver o que Muxía sempre soubo:

Non hai ningún lugar coma este.

Fonte: José Alejandro Adamuz, National Geographic Travel, setembro



Muxía e Monte Corpiño

A VIRXE DA BARCA: O CORAZÓN DE MUXÍA

Para quen naceu ou fixo a súa vida en Muxía, a Virxe da Barca é moito máis ca unha imaxe relixiosa. Forma parte da memoria da vila, da nosa relación co mar e da identidade que compartimos os muxiáns.

Segundo a tradición, a Virxe chegou nunha barca de pedra para animar o apóstolo Santiago durante a súa predicación. As pedras que rodean o santuario —a Pedra de Abalar, a Pedra dos Cadrís e a Pedra do Temón— vencéllanse a esa barca lendaria. Así quedaron unidas a paisaxe, a memoria e a fe neste extremo da costa.

A Virxe é tamén, para moitas familias, unha nai protectora nun mundo marcado tanto pola xenerosidade coma pola forza do océano.

Un ano máis, a Romaría da Barca foi ocasión de encontro entre os muxiáns que viven aquí e os que regresan á vila para estes días. Arredor da Virxe compartíronse celebracións, lembranzas e promesas.

Agora que os días grandes remataron e Muxía volve pouco a pouco ao seu ritmo habitual, a Virxe segue alí. Porque a Barca non vive só durante a romaría. Está presente todo o ano: nas familias mariñeiras, nas despedidas, nos regresos e nos silencios fronte ao mar.

A Virxe da Barca non é simplemente unha figura conservada nun santuario. É a gardiá simbólica de Muxía, unha nai compartida e a lembranza de que, por lonxe que naveguemos, sempre hai un lugar ao que volver.

REFORMAS NA IGREXA DE NOSA SEÑORA DA BARCA



Fotografía:
Charles
Chambers

O SANTUARIO VOLVE RESPIRAR

As obras en Nosa Señora da Barca eliminan materiais incompatibles, combaten a humidade e recuperan técnicas tradicionais para protexer o templo

O Santuario de Nosa Señora da Barca leva máis dunha década recuperándose do incendio do día de Nadal de 2013. Ese incendio destruíu o tellado, provocou o derrube da estrutura da nave principal e causou danos importantes no interior. As primeiras intervencións permitiron asegurar o edificio e restaurar a súa función. Agora, unha segunda fase enfróntase a un inimigo menos espectacular, pero constante: a humidade.

Situado fronte ao Atlántico, o santuario resiste a choiva, o vento e o salitre durante todo o ano. Estas condicións afectan á pedra, ás xuntas, á carpintería e ao revestimento interior. Parte do problema tamén provén de reparacións previas nas que se empregaron morteiros de cemento que non eran axeitados para unha construción tradicional de granito.

O cemento forma unha capa ríxida e pouco permeable. Cando a humidade entra na parede e non pode saír correctamente, os sales cristalizan, aparecen manchas e os acabados comezan a levantarse ou a desprenderse. É coma se a pedra estivese encerrada tras unha pel que non lle permite respirar.

SABÍAS QUE?

Algúns formigóns romanos poden selar pequenas gretas grazas á cal que conteñen. Un estudo de 2023 axudou a explicar este mecanismo: ao entrar auga, o calcio pode disolverse e volver cristalizar, enchendo a greta.

Fonte: MIT, 2023.



UNHA INTERVENCIÓN DE 415.820 EUROS

A Xunta de Galicia adxudicou esta segunda fase á empresa coruñesa Aquablue Sistemas Constructivos por 415.820 euros e cun prazo máximo de execución de nove meses. As obras comezaron o 27 de xullo de 2026 na fachada sur e organizáronse por etapas para compatibilizar a obra coa actividade habitual do santuario.

Unha das principais accións consiste en retirar os revestimentos deteriorados ou incompatibles e aplicar un novo revoco de cal en tres capas. Isto permite unha mellor regulación da humidade e é máis compatible coa pedra e os morteiros tradicionais da edificación.

As paredes expostas límpanse con métodos non agresivos. O proxecto inclúe técnicas baseadas no uso de pasta de papel e auga destilada, así como na eliminación de sales, depósitos biolóxicos, restos de feluxe e materiais deixados por intervencións anteriores.

Tamén se renovarán as xuntas danadas con morteiros de cal, consolidaranse as zonas de pedra máis fráxiles e trataranse os puntos polos que entra auga.

MOITO MÁIS QUE UN CAMBIO DE ASPECTO

A intervención abrangue numerosos elementos do santuario. Está previsto substituír once fiestras por unha nova carpintería de bronce, máis resistente ás condicións ambientais da Barca. Tamén se recuperará o pavimento orixinal de laxes de granito da sancristía, conservando as pezas que se atopan en bo estado.

Revisaranse os sistemas de fixación do púlpito, o chan de madeira do vestiario, as instalacións eléctricas, o saneamento e os sistemas de protección contra incendios. O proxecto tamén inclúe a reparación dos ferraxes das portas e diversas accións para evitar novas entradas de auga.

A cuberta non forma parte desta fase porque xa fora reconstruída despois do incendio. Na primeira etapa consolidáronse os muros e as bóvedas, recuperáronse os pisos e as estruturas de pedra, renováronse as instalacións e incorporouse o mobiliario litúrxico necesario para que o templo puidese volver funcionar.



Estas obras non consisten simplemente en darlle ao santuario un aspecto novo. O propósito é algo máis delicado: preservar o seu material, comprender como responde ao clima da Barca e empregar solucións que non volvan atrapar a humidade dentro dos muros.

Restaurar ben tamén significa saber que retirar. A medida que as capas modernas desaparecen, a pedra respira de novo e o edificio mostra sinais das diferentes etapas da súa historia.

DÚAS ABERTURAS AÍNDA POR ESTUDAR

Durante a retirada do xeso, fixéronse visibles dúas aberturas nos muros de granito. Dada a súa forma e localización, poderían corresponder a elementos dunha fase anterior do edificio, quizais antigos confesionarios murais.

Polo de agora, esta identificación debe considerarse unha hipótese. Non localizamos ningún informe profesional publicado que confirme a súa función ou cronoloxía. As aberturas merecen ser documentadas e estudadas por especialistas antes de recibir unha interpretación definitiva.

O seu valor inmediato reside precisamente na pregunta que formulan: cantas partes da historia do santuario permaneceron agochadas baixo os revestimentos modernos?

A restauración continúa. E, pouco a pouco, a Barca non só recupera os seus muros: tamén recupera a capacidade de contarnos como foi construída, transformada, danada e coidada ao longo do tempo.

Fontes: Xunta de Galicia, 3 de xuño de 2026;
Diario de Bergantiños, 25 de xullo de 2026.



Fotografías:
Charles
Chambers





OUTRO MAPA PARA GRANDIMIRUM

Unha segunda reconstrución cartográfica do século XIX sitúa Grandimirum na costa occidental de Galicia. Non resolve o misterio, pero demostra que esta interpretación costeira non é unha idea nova.

No primeiro número de *El Eco de Muxía* examinamos un mapa de Adrien-Hubert Brué, publicado en 1827, no que Grandimirum aparecía representado no punto máis occidental de Galicia. Prometemos continuar a investigación. Agora presentamos unha segunda testemuña cartográfica.

Neste mapa da Hispania romana, atribuído ao cartógrafo francés Auguste-Henri Dufour, o nome <<Grandimirum>> aparece claramente xusto debaixo de Prom. Nerium Celticum: o promontorio dos nerios celtas, situado na fachada atlántica da península noroccidental.

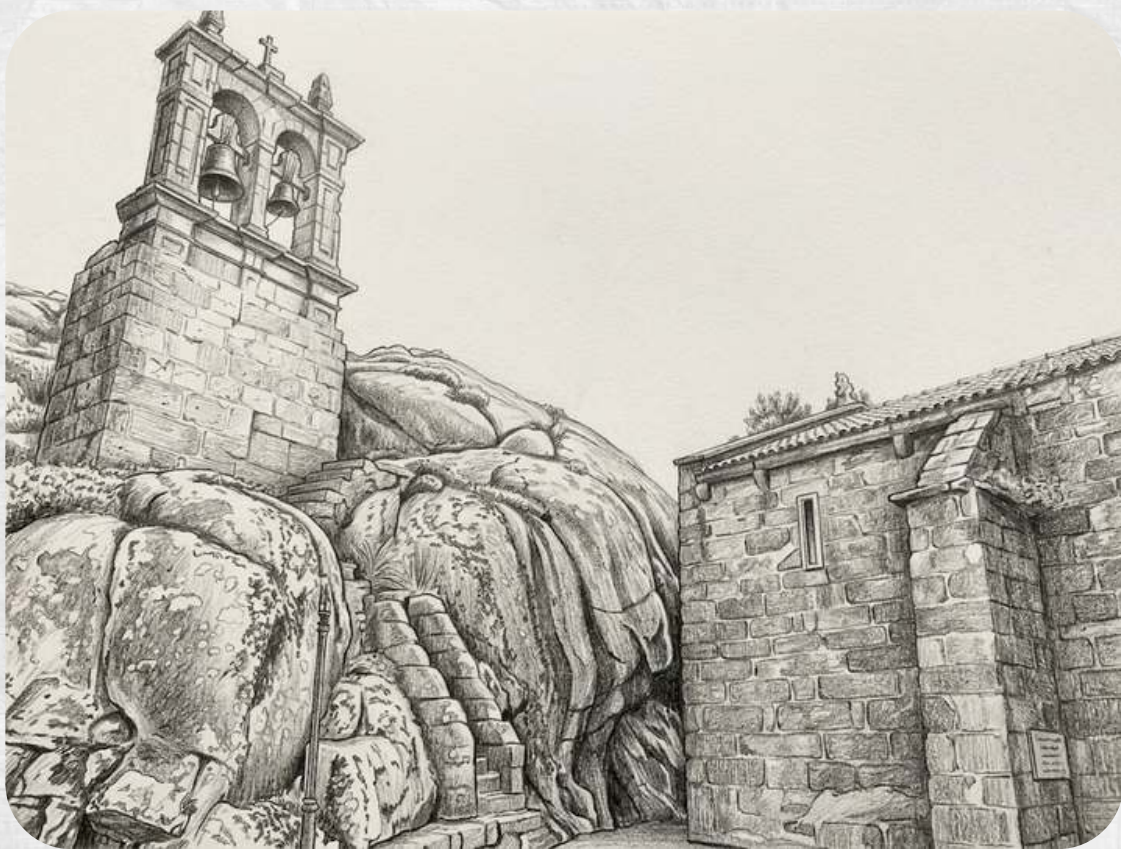
Máis ao leste aparece ****Trigundum****, mentres que ****Brigantium**** aparece na costa norte. Esta disposición reproduce unha secuencia xeográfica semellante á do mapa de Brué: Grandimirum no extremo occidental, Trigundum máis ao interior e Brigantium na costa cantábrica.

O pasado de Muxía está a retroceder cara ao presente. Estamos a estudar máis a fondo este asunto. Estamos en contacto con varias institucións dispostas a estudar estes mapas e documentos antigos.

NO MONTE CORPIÑO

***Penedos, altos penedos do
Corpiño vixiante;
sodes, com'o meu amor,
tristes, barudos e grandes.***

***¡Cántas veces, cántas veces
dend'o curuto en qu'estades
sufríchedes impasíbres o
furor dos temporales!***

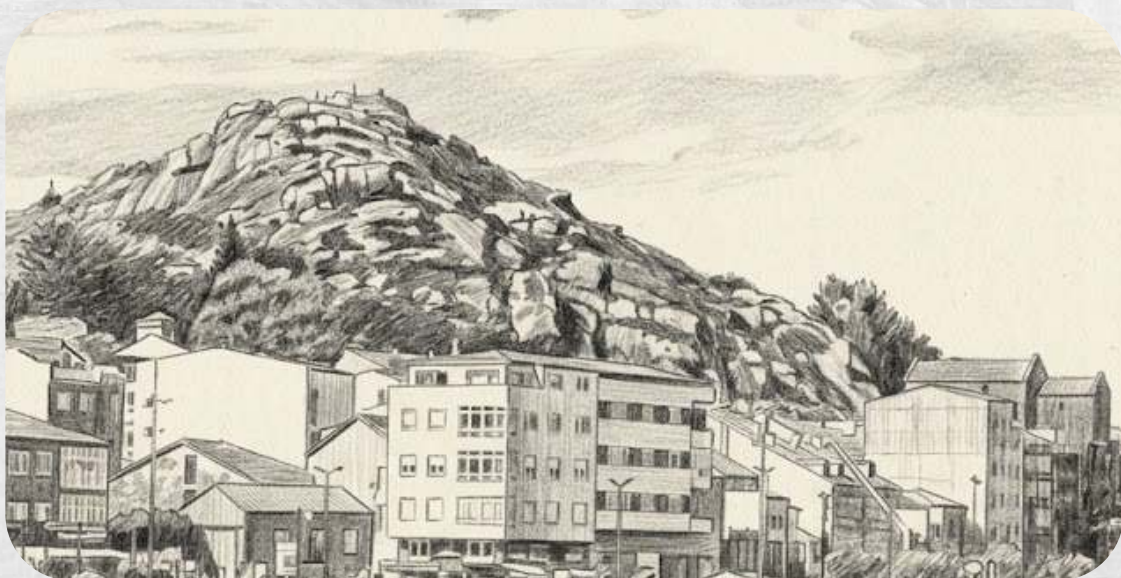


**Nin os ventos qu'arrincaron
dóridas queixas aos mares,
nin as furias medoñentas
das frecuentes
tempestades,**

**de movervos unha vez,
penedos imperturbabres;
de movervos unha vez foron
hastr'hoxe capaces;**

**que sodes, altos penedos
do Corpiño vixiante, o
mesmo qu'o meu amor,
tristes, barudos e grandes.**

G. López Abente



Coidando as rochas

O turismo marítimo revela o coidadoso equilibrio que se agocha tras a colleita de percebes en Muxía. En Muxía, a ninguén lle fai falta dicir que a recollida de percebes require coraxe. O perigo das rochas, os cambios nas mareas e a forza repentina do Atlántico forman parte da vida aquí.

Con menos frecuencia fálase do coidadoso equilibrio necesario para manter produtivos os bancos de percebe.

Unha nova iniciativa de turismo marítimo está a chamar a atención sobre ese traballo. Santiago Pérez guía aos visitantes polo mundo dos percebeiros de Muxía, mentres que Roberto Barcia dirixe unha ruta complementaria en Laxe.

Pérez explica que o percebe non é simplemente un manxar. É un recurso natural xestionado cuxo futuro depende do coñecemento local: saber cando colleitar, que rochas poden apoiar a recolección e cando unha zona necesita tempo para recuperarse.

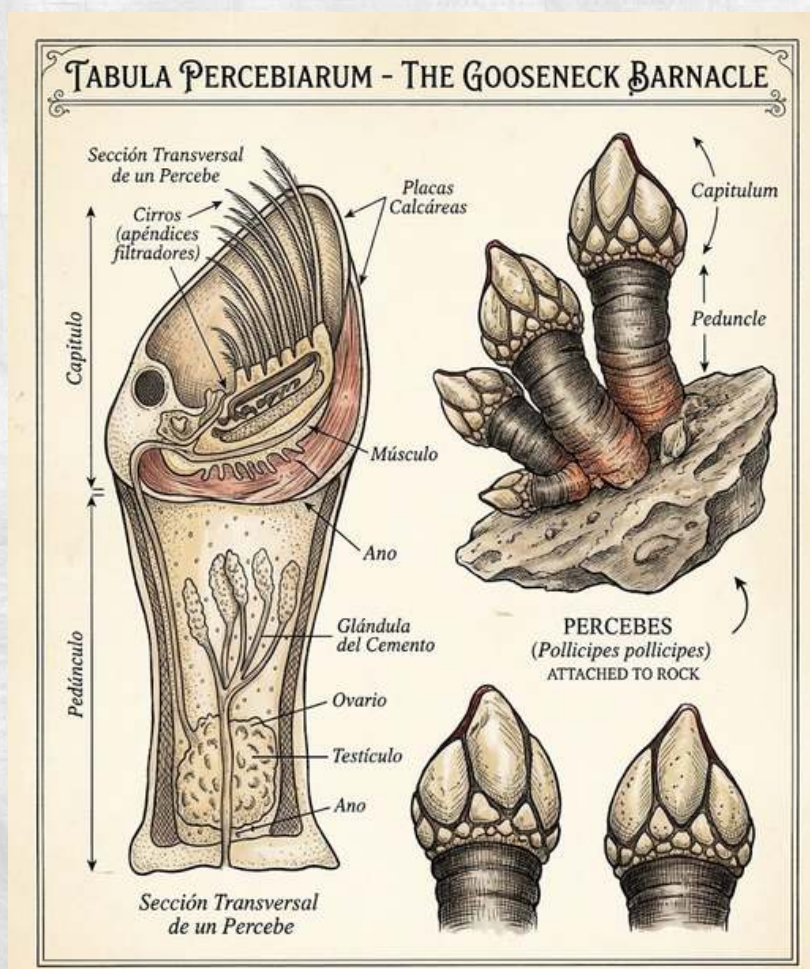
O mar proporciona a colleita, pero unha boa administración protéxea.

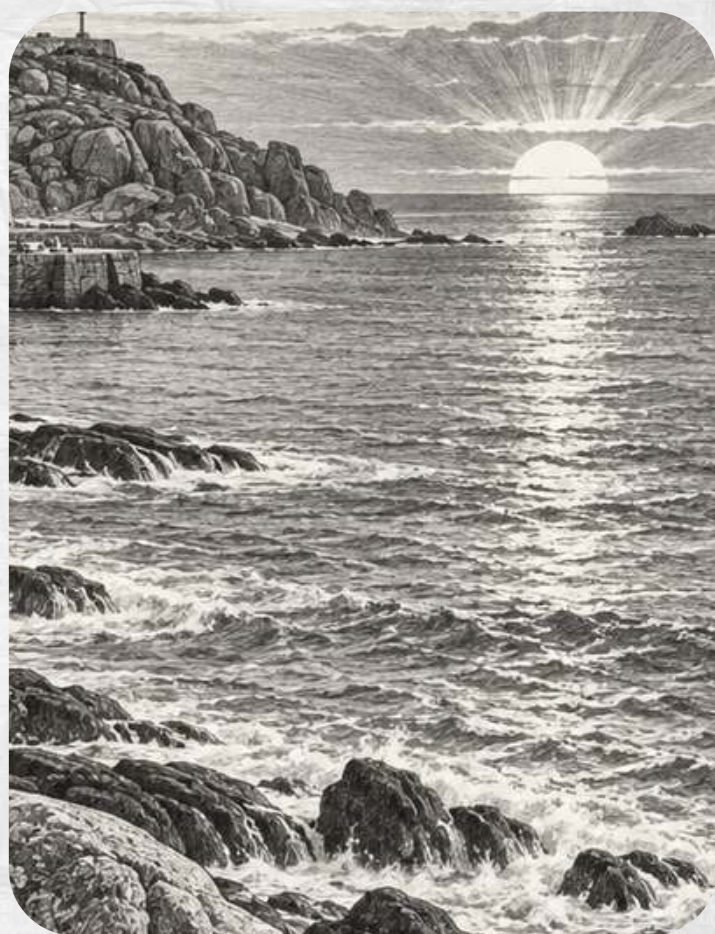
Para as familias locais, este coñecemento non é nin novo nin teórico. Aprendeuse a través da experiencia e transmitiuse de xeración en xeración. O novo é a oportunidade de explicarllo aos visitantes que quizais só coñezan o sabor dun prato de restaurante.

Iso fai que a iniciativa sexa valiosa para Muxía. Presenta a costa non só como unha paisaxe, senón como un ecosistema, un lugar de traballo e unha herdanza cultural viva.

O percebeiro fai máis que mirar cara ao mar. O percebeiro tamén axuda a garantir que mañá aínda haxa percebes nestas rochas.

Baseado nos informes publicados por La Voz de Galicia, 8 de setembro de 2026.





CONVERSAS DE MUXÍA CO SOL

Todas as tardes, o Sol baixa para falar con Muxía.

«Levas todo o día mirando o camiño», di o Sol.

«Si», responde Muxía. «Chegou outra peregrina con algo máis ca unha mochila».

«Que traía?»

«Unha promesa cumprida. Unha mágoa á que por fin puido poñerlle nome. E unha pregunta que aínda non estaba preparada para responder».

O Sol baixa cara ao Atlántico.

«Respondiches ti por ela?»

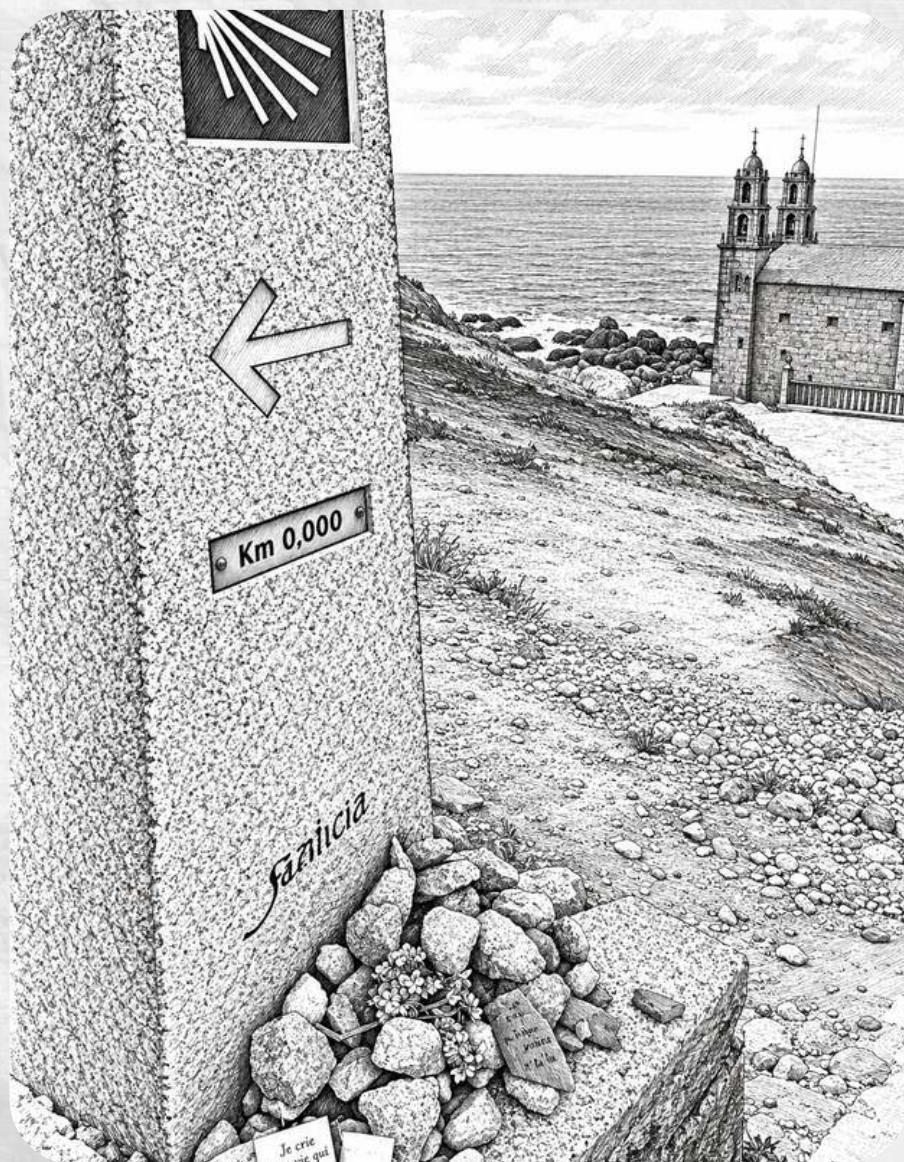
«Non», di Muxía. «Ese non é o meu traballo».

«Entón, cal é o teu traballo?»

«Deille pedras firmes para sentar.
Deille vento para aclarar os pensamentos
e ondas para calar todo o que non importaba».

«E abondou con iso?»

«Case sempre».



O Sol sorrí sobre a auga e volve o mar de prata.

Ao pé do Monte Corpiño, as fiestras recollen a última luz. Os barcos balancéanse nas súas amarras.

Na Punta da Barca, o santuario segue entre a terra e o océano, testemuña de temporais, incendios, oracións e xeracións.



Fotografía: Ramón Caamaño



«Tes sorte», di o Sol. «Todos os días chega xente buscando un final».

Muxía observa unha figura solitaria que camiña amodo cara ás rochas.

«Pensan que buscan un final», responde a vila.

«E que atopan?»

«Un lugar onde comezar de novo».

O Sol toca o horizonte.

«Estarás aquí mañá?»

«Estarei», di Muxía. «E ti?»

O Sol desaparece e deixa un último camiño de luz sobre o mar.

E desde máis alá do horizonte chega a resposta:

«Sempre».



EL ECO DE MUXÍA

PASATEMPOS DO ECO

PASATEMPOS DESDE A FIN DO CAMIÑO

1 SOPA DE LETRAS DE MUXÍA

Atopa as dez palabras agochadas. Poden aparecer en calquera dirección.



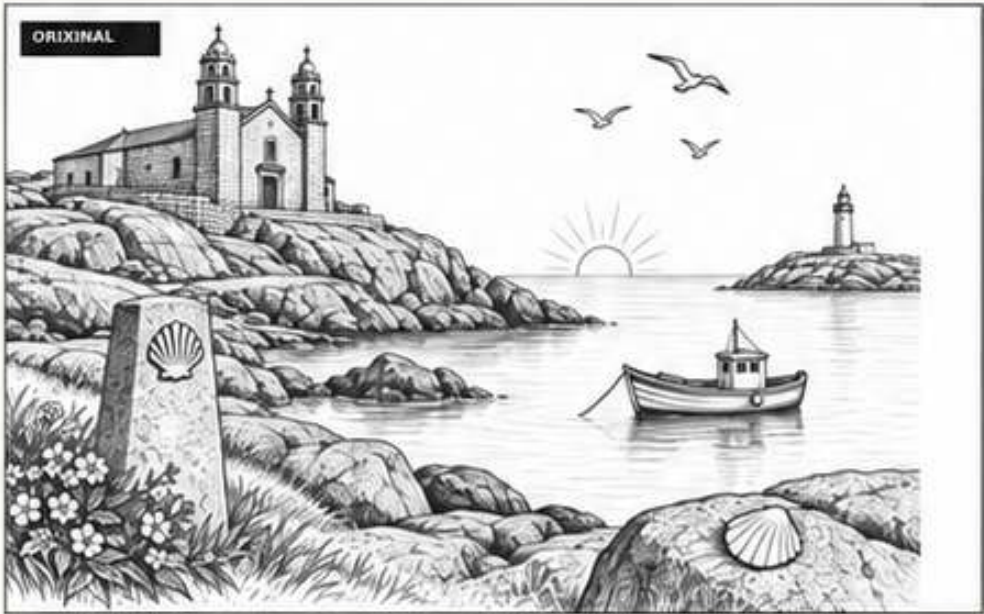
- PROCURA:**
- ATLÁNTICO
 - BARCA
 - CAMIÑO
 - CORPIÑO
 - GRANITO

- FARO
- MUXÍA
- PERCEBE
- PEREGRINO
- ROMARÍA

Na grella omitense os tides.

2 ATOPA AS 8 DIFERENZAS

Dúas vistas da Barca: hai oito pequenos cambios.



SOLUCIÓNS

SOPA DE LETRAS

- ATLÁNTICO: (4,11)-(12,3)
BARCA: (2,6)-(2,10)
CAMIÑO: (12,7)-(12,12)
CORPIÑO: (10,8)-(10,14)
GRANITO: (10,4)-(4,10)

- FARO: (15,15)-(15,12)
MUXÍA: (5,11)-(9,15)
PERCEBE: (7,14)-(11,14)
PEREGRINO: (13,3)-(13,11)
ROMARÍA: (9,14)-(15,14)

AS OITO DIFERENZAS

1. Falta a gaivota grande.
2. O barco ten unha bandeira.
3. Apareceu unha nube.
4. Un peixe salta fóra da auga.
5. O santuario ten unha cheminea.
6. O santuario ten outra fiestra.
7. Hai unha estrela de mar na rocha.
8. O sol perdeu os raios.

Un pouco de tempo á beira do mar nunca é tempo perdido.